

Preek over Mat.4:20,22 gehouden op 14 januari 2018 (voorbereiding Avondmaal)
(lezingen: Mat.4:12-25, 8:18-22 en 19:27-29)

Gemeente van Christus,

1. Het was geen geweldig weer, de eerste week van januari. Er vielen regelmatig buien, en het stormde af en toe - geen weer om veel buiten te zijn. Mijn vrije dagen in Balk heb ik dan ook vooral binnenshuis doorgebracht. Maar je moet soms wel iets in huis halen, en zo liep ik op een morgen tussen de buien door naar de winkelstraat, die - misschien kent u Balk - langs de Luts ligt. En daar zag ik vlakbij de brug tot mijn verbazing een eenzame hengelaar zitten (**dia 1**). Hij had zich op het weer gekleed, en was gewapend met een grote paraplu, en zo zat hij te turen naar zijn dobber. Ik kreeg bijna wat medelijden met hem, want het leek me geen plaats waar je veel vis zult vangen. Maar toen ik met mijn boodschappen weer op de terugweg was, zag ik tot mijn verbazing dat hij beet had. Hij haalde op, en aan het haakje zat een heel klein wit visje, niet veel groter dan zijn dobber. Ik heb hem maar iets bemoedigends toegeroepen, want het was bijna een beetje zielig, maar nog zieliger vond ik het voor dat kleine visje.

Want ik probeer mij weleens voor te stellen wat het voor vissen betekent, als mensen hun hengels uitgooien. Voor vissers is het een sportieve uitdaging, zeker als ze iets groots vangen en ze flink moeten werken om het tegenspartelende dier op het droge te brengen. Maar voor vissen is dat vast heel anders: voor hen is het geen spel, maar een zaak van leven of dood.

Zo'n visje zwemt rustig door het water, is misschien blij verrast als het wat voedsel ziet. Het heeft geen idee, dat het op gevaarlijk terrein (**dia 2**) is. Het ziet de hengelaar niet zitten, en dat er in het aas een haakje verborgen zit - daar heeft het geen vermoeden van, tot het met een zwaai uit het water wordt gerukt. Een onschuldig visje kent de dreiging niet, die het op hem heeft voorzien, maar glijdt argeloos door de Luts.

2. Maar gemeente, hebt u wel in de gaten, dat u hier vanmorgen ook op gevaarlijk terrein bent gekomen? U bent misschien wel naar de kerk gegaan, net zo argeloos als dat kleine visje. Maar beseft u wel dat er een Hengelaar langs de kant zit, die het mogelijk op u heeft voorzien? Want hier in de kerk klinkt door de mensenwoorden heen een andere stem, een stem die roept. En die stem lokt ons - het is de stem van de Heer. Ja, met die stem wil Hij ons vangen, wil Hij ons wegtrekken uit ons zelfgekozen leven. En wat er dan gebeuren kan...

We hebben net gelezen hoe het de eerste leerlingen van Jezus verging. Ze zijn zoals elke dag bezig aan de oever van het meer van Galilea, en dan komt Jezus langs, en opeens worden ze geroepen: Kom, volg Mij! En dan zien we ze gaan, meteen, staat er zelfs! Simon en Andreas laten het net achter waarmee ze aan het vissen waren, en Jakobus en Johannes staan op uit het schip waar ze met hun vader de netten zaten te repareren. Ze deden het direct!

Dat strand was gevaarlijk terrein, omdat Jezus er kwam. En zo kan ook de kerk gevaarlijk terrein zijn, voor wie niets liever wil dan ongestoord zijn leven te leven. Als de Heer gaat roepen, dan kunnen er vreemde dingen gebeuren!

Nu komt het in onze tekst wel heel radicaal over, bijna niet te begrijpen. Je kunt het je haast niet voorstellen, dat één oproep genoeg is om alles wat je hebt in de steek te laten. Nou, zo radicaal is het waarschijnlijk ook niet gegaan. Uit de andere evangeliën kun je opmaken, dat er wel wat aan is voorafgegaan, dat Jezus voor die vissers niet een vreemde was. Johannes vertelt, dat ze met Jezus al in contact waren gekomen via Johannes de Doper, en Lukas weet te vertellen over een wonderlijke visvangst. Het gedeelte uit Mattheüs dat wij gelezen hebben, kun je het beste vergelijken met een vooruitblik (**dia 3**) op wat hij wil gaan vertellen, zoals we dat ook wel op de televisie zien, een flits van wat komen gaat. Mattheüs vat hier samen, wat hij in het vervolg gaat uitwerken. Jezus geeft onderricht en verkondigt het goede nieuws van het Koninkrijk - wel, wat dat inhoudt komt in hoofdstuk 5 tot 7, de beroemde Bergrede. En verder

geneest Hij allerlei zieken - dat krijgen we uitvoeriger te horen in hoofdstuk 8 en 9. En dan, in hoofdstuk 10 horen we meer over die volgelingen van Jezus, over wat zij moeten gaan doen. Ook zij gaan verkondigen, ook zij gaan genezen.

Maar wat in elk geval wel duidelijk wordt, dat is: het mensen vangen, dat hoort er voor Jezus echt bij (**dia 4**). Hij is op mensen gericht. Hij wil mensen winnen, mensen tot zijn volgelingen maken. Hij is niet tevreden als de mensen Hem aardig vinden of bijzonder of interessant. Hij wil meer. Hij wil ze in zijn spoor hebben. Want dat was Jezus' zending. "Ik ben gekomen om te roepen", horen we Jezus een paar keer zeggen. Hij wil dingen in beweging brengen, mensen veranderen. Want je kunt mensen niet redden, zonder ze te veranderen. Hij wil ze een nieuwe kijk op het leven geven, een nieuwe kijk op zichzelf. Maar Hij wil ze vooral meeslepen in die prachtige aankondiging die Hij doet: de wereld gaat veranderen omdat God zijn koninkrijk op aarde brengt. En daarom is Hij op zoek naar onderdanen die de grote Koning willen dienen. Die onder de mensen voorlopers willen worden, die anderen meenemen in de grote droom van een bevrijde wereld.

In mijn hart zou ik onder water een waarschuwbord willen zetten voor kleine visjes - als dat helpen zou -: Pas op, hier zitten hengelaars. Maar ik zou het misschien hier ook moeten zetten: Pas op, Jezus wil u vangen! Want hier klinkt zijn stem, en die stem kan je leven omvergooien! We zijn op gevaarlijk terrein!

3. Want wat is het soort mensen dat door Jezus geroepen wordt? Wel, dat maakt onze tekst wel duidelijk: dat zijn gewone mensen (**dia 5**). Het is een alledaags toneeltje: twee vissers die half in het water staan en hun werpnet uitgooien en binnenhalen, of twee jongemannen die in een schip bezig zijn met het repareren van hun netten. En zo haalt Hij later volgelingen weg uit hun werk als tolvergaarder of Hij haalt iemand weg die op zijn gemak zit te luieren onder zijn vijgenboom. Jezus belegt geen cursussen waar je eerst diploma's moet halen, Hij haalt zijn medestanders gewoon uit het leven.

Met andere woorden: niemand hoeft te denken: ik ben niet belangrijk genoeg om geroepen te worden. Dat had u gedacht. Het zijn vaak juist de mensen waar je het het minst van verwacht, die Jezus nodig blijkt te hebben. Dat merk je trouwens door heel de Bijbel heen. Als God mensen kiest, is zijn keus soms best wonderlijk.

Maar Jezus zoekt wel mensen, die vol voor Hem willen gaan (**dia 6**). Als Hij je roept, is dat wel radicaal. Andreas en Simon en Jakobus en Johannes breken met hun leven, de netten blijven liggen, en vader Zebedeüs moet andere helpers zoeken. En als later mensen bij Jezus komen die zich melden, we willen U wel volgen, maar... dan breekt Jezus hen af, en zegt: Volg Mij! Zelfs wie zijn ouders liefheeft boven Mij, past niet bij Mij. Dat klinkt nogal hard. Maar Jezus is niet anders dan de hengelaar, die wat hij vangt naar zich toehaalt, wegtrekt uit wat je leven was en je een nieuwe bestemming geeft.

Want alles opgeven (**dia 7**), dat is de weg van de redding. Dat was het voor de leerlingen van Jezus. Volgen, dat is een ander de koers in je leven laten bepalen. Van de week kwam ik op weg naar een adres een schoolklas tegen. We moesten dezelfde kant op, en ik liep achter de twee laatste meisjes. Opeens bleven ze staan, en ik, ik bleef ook staan. Toen keek een van die meisjes om en ze giechelde: U volgt ons! Dat had ze goed begrepen - al was het niet voor lang want toen was ik bij het huis waar ik naar toe wilde.

Maar Jezus volgen, dat vraagt dat je Hem vertrouwt. En dat wil Hij als Hij je roept: dat je achter hem aan gaat, dat je gelooft dat Hij de weg weet die ons brengt bij God. Dan vergeet je je eigen ideeën, je gaat voor Hem.

Want alles loslaten, dat is ook wat Jezus heeft gedaan! Toen Hij uit de hemel op aarde kwam, gaf Hij alles op - en geen mens kan bevatten hoeveel dat was. En toen Hij begon te preken en mensen begon te genezen, gaf Hij alles op - geen vast huis, geen plek om zijn hoofd neer te leggen, want Hij leefde voor de mensen. En toen Hij de laatste grote stap ging zetten in

het grote reddingswerk, toen gaf Hij weer alles op - zijn eer, zijn veiligheid, zijn leven, omdat Hij alleen door alles op te geven ons kon verlossen.

En daarin wil Hij mensen die Hij roept om Hem te volgen meenemen. Alles opgeven, alles op de tweede plaats zetten voor de zaak van God en zijn Koninkrijk. Weten, dat je leeft met een hoger doel dan alleen het aardse.

4. Want volgen van Jezus bestaat in twee vormen. **(dia 8)** Er is de manier van Simon en Andreas, Jakobus en Johannes. Die gingen echt met Jezus mee. En er is ook de manier van de menigte, van hen wordt ook gezegd dat ze Jezus volgden, maar die volgden als toeschouwer. Ik volg zo'n beetje wat Donald Trump allemaal doet, ik kijk vaak 's avonds laat nog even of CNN weer een nieuwe rel weet te melden, en ik vind dat machtig interessant - soms ook wat beangstigend trouwens. Maar ik zal nooit een volgeling worden.

En zo kun je ook met Jezus bezig zijn, zo kun je zelfs in de kerk zitten, als iemand die af en toe weer even dat verhaal van de Bijbel volgt. Maar dat zijn niet de volgelingen die Jezus zoekt. Hij roept, om ons aan Hem en aan het evangelie te geven, om ons door het geloof in Hem te laten leiden.

En daarom wil ik u vanmorgen als vraag meegeven: Wat voor volgeling bent u **(dia 9)**? Dat lijkt me een goede vraag om deze week eens een paar keer bij stil te staan, ook als voorbereiding op volgende week. Want dan gaan we weer Avondmaal vieren, en bij het Avondmaal maak je je één met de Heer. Het is de intiemste vorm van bij Hem horen: zijn lichaam en zijn bloed tot je nemen, je Hem helemaal eigen maken, zodat Hij deel van jouw leven wordt. Maar bent u wel zo'n volgeling? Is dat de manier waarop u erin staat?

Ik kan het ook anders vragen: wat mag de Heer je kosten? Het is mooi als u straks bij de actie Kerkbalans een mooi bedrag geeft voor de kerk, maar daar is het niet klaar mee. En het is nog mooier als u straks als ze u komen vragen voor een taak in de kerk dat u direct ja zegt, maar zelfs daar is het nog niet helemaal mee gezegd. Het gaat in wat Jezus vraagt, om u helemaal. Hij wil ons leven worden. Hij wil ons zo vangen, dat we uit ons eigen water terecht komen in zijn leefnet.

Want **(dia 10)** er is een verschil tussen het lot van een gevangen vis en dat van een gevangen mens. Een gevangen vis heeft alle reden om te vrezen, want waar de hengelaar hem naar toe brengt, daar kan hij niet leven, en in het ergste geval wacht hem de pan waarin hij gekookt, gebakken of gepocheerd wordt. Maar wie gevangen wordt door Jezus krijgt vele malen terug wat hij heeft opgegeven, en boven alles: het eeuwige leven!

Want daarom staat Jezus aan de kant van uw leven te hengelen, daarom roept zijn stem hier door mensenwoorden heen: Hij wil u vangen om u zo te redden. En dan krijg je een ander leven - het begint al hier, want andere dingen worden belangrijk in je leven, de dingen waarmee je God dient en andere mensen vangt voor Gods koninkrijk. En bovenal: je krijgt prachtige dingen om naar uit te zien. Want wat Jezus vertelde en preekte - het is nog steeds het beste nieuws dat er is: God heeft naar ons omgezien, en Hij wil ook jou! Laat je daarom vangen, mensen. Het is uw redding.

Amen.